

Gra miejska – Oliwa

Opracowanie: *Joanna Bień, Stefania Madejska-Racka*

Data:

Uczestnicy:

[Oliwa](#) jest dzielnicą Gdańska. Pierwsze wzmianki na jej temat spotykamy w źródłach z **1186 roku**. Przez wiele stuleci jej przeznaczeniem było pełnienie funkcji wsi klasztornej dla opactwa Cystersów. W 1874 roku zyskała prawa miejskie i stanowiła osobną instytucję miejską. W **1926 roku została przyłączona do Gdańska** jako jedna z jego dzielnic. W obowiązującym obecnie kształcie administracyjnym graniczy:

- **od wschodu** – z Przymorzem i Żabianką,
- **od północy** – z Sopotem,
- **od południa** – z dzielnicami VII Dwór, Brętowo, Strzyża,
- **od zachodu** – Matarnią i Osową.

Komunikację zapewnia [stacja kolejowa i przystanek SKM](#) obsługująca zarówno połączenia podmiejskie ([SKM](#)), jak i liczne połączenia dalekobieżne. Dwa węzły przesiadkowe, położone po obydwu stronach dworca kolejowego, umożliwiają połączenia z innymi dzielnicami. Przy dworcu znajdują się [pętle autobusowe](#) oraz [tramwajowa](#), na której zatrzymują się tramwaje linii [2, 6, 11, 12 oraz nocna N0](#).

Przez dzielnicę przechodzi [główna arteria komunikacyjna Trójmiasta](#), w postaci drogi wojewódzkiej nr **468**.

Wydrukuj mapę gry miejskiej <https://goo.gl/maps/t5wmg>

Nr	Punkt kontrolny	Czy wiesz że ...	Zadanie dla Ciebie	Twoja odpowiedź
1	Park Oliwski	<p>Początkiem dzisiejszego parku był przyklasztorny ogród założony przez cystersów. Popularność oliwskiego parku wzrosła, gdy w 1925 roku Oliwa stała się siedzibą biskupa gdańskiego, a pocysterski kościół został podniesiony do rangi katedry.</p> <p>W roku 1945, pod koniec wojny park został w znacznym stopniu zdewastowany, ale został mu przywrócony niemal poprzedni stan. Został wpisany do rejestru ochrony zabytków przyrody województwa gdańskiego, a w 1971 roku do rejestru zabytków miasta Gdańska http://pl.wikipedia.org/wiki/Park_Oliwski</p>	 <p>Czyje imię nosi Park Oliwski i w którym roku je nadano?</p>	<p>Adama Mickiewicza 1956 rok</p>
2	Spichlerz Opacki	<p>Opodal bramy barokowej z XVIII wieku, prowadzącej z parku do Archikatedry Oliwskiej, przy której stał niewielki dom furtiana, znajduje się 3-kondygnacyjny budynek barokowy z pierwszej połowy XVIII-wieku. Zbudowano go z porozbiórkowych cegieł gotyckich na miejscu dwóch mniejszych spichrzów średniowiecznych.</p> <p>Po 1945 roku zamieniony był na składnicę konserwatorską. Od połowy lat 80. ubiegłego wieku mieści się w nim stała ekspozycja przedstawiająca kulturę materialną rdzennych mieszkańców Pomorza - Kaszubów i Kociewiaków.</p> <p>Organizowane są także wystawy czasowe poświęcone kulturze ludowej poszczególnych regionów Polski.</p>	 <p>Co obecnie mieści się w Spichlerzu Opackim?</p>	<p>Muzeum Etnograficzne</p>

3	Archikatedra Oliwska	<p>Archikatedra w Oliwie jest najstarszym i najwspanialszym obiektem zabytkowym Pomorza Gdańskiego, stanowi zlepek prawie wszystkich stylów występujących w okresie ponad 800 lat w Europie. Cieszyła się uznaniem już od czasów średniowiecznych, stanowiąc nekropolię książąt gdańskich. Była odwiedzana także przez polskich władców. Byli nimi: Przemysł II (1294), Władysław Łokietek (1299), Kazimierz Jagiellończyk (1457), Zygmunt August (1552), Zygmunt III Waza (1587, 1594, 1598, 1623), Władysław IV (1635), Jan Kazimierz (1651, 1660), Jan III Sobieski (1677, 1678), August II (1698, 1716) i August III (1734). Uznaniem cieszy się nadal, bowiem przybywają do niej turyści z całego świata.</p>	 <p>Kiedy Jan Paweł II odwiedził Archikatedrę Oliwską?</p>	<p>Papież Jan Paweł II odwiedził Archikatedrę 12 czerwca 1987 roku</p>
4	Pachołek	<p>Wzgórze Pachołek - jest wzniesieniem (100,8 m n.p.m.) na obszarze gdańskiej dzielnicy Oliwa. Jest to jeden z najpopularniejszych trójmiejskich punktów widokowych.</p> <p>Lokalizacja: na zachód od Parku Oliwskiego, u zbiegu ulic Opackiej i Spacerowej</p> <p>Wysokość: 100,8 m. n.p.m.</p> <p>Podejście: ok. 100 m leśną ścieżką, następnie schodami na wieżę</p> <p>Widok: stylowe rezydencje Starej Oliwy, Zatoka Gdańska</p> <p>http://www.gdansk4u.pl/odkryj-gdansk/pomysl-na-weekend-w-gdanku/gdansk-widziany-z-gory/wieza-widokowa-na-wzgorzu-pacholek</p>	 <p>Ile metrów wysokości ma wieża widokowa na Pachołku?</p>	<p>15 m</p>

5	Dom Zarazy	<p>Z dawnych bram, prowadzących na teren opactwa otoczonego murami, zachowała się tylko główna bram przy Starym Rynku Oliwskim 14 a, zwana Bramą Klasztorną lub Wielką Bramą, wzniesiona zapewne w połowie XV wieku. W niej urzędował wójt klasztorny i mieściła się tu na piętrze kaplica św. Bernarda. Obecnie w bramie gospodarzy Stowarzyszenie „Stara Oliwa”, podejmujące cenne inicjatywy społeczno-kulturalne.</p>	 <p>Dlaczego ten obiekt nosi nazwę Dom Zarazy?</p>	<p>W czasie epidemii w latach 1709-1710 zmarła niemal czwarta część ludności Gdańska i Oliwy. W kaplicy pełnili posługi cystersi, którzy także padali ofiarą zarazy. Kiedy śmierć zabrała ósmego zakonnika postanowiono, że kolejnych będzie wyznaczało losowanie i od tego czasu obiekt ten nazywano Domem Zarazy.</p>
6	I Dwór	<p>I Dwór – zabytkowa posiadłość przy ul. Polanki 125 Dwór powstał w pierwszej połowie XVII wieku. W roku 1647 zbudował go gdański kupiec Simon Schlep. W końcu XVIII wieku wybudowano w tym miejscu nowe i znacznie obszerniejsze zabudowania w stylu klasycystycznym. Właścicielem tej nowej budowli był Joachim Wilhelm von Weickhmann. Do naszych czasów dwór i pawilon ogrodowy dotrwały w niezłym stanie zewnętrznym. http://pl.wikipedia.org/wiki/I Dw%C3%B3r</p>	 <p>Czy wiesz kto umieścił akcje swojej powieści na terenie tej posiadłości?</p>	<p>Teren I Dworu jest miejscem akcji powieści Pawła Huelle „Śpiewaj ogrody”.</p>

7	II Dwór	<p>II Dwór - zabytkowa posiadłość przy ulicy Polanki 124. Był największym zespołem architektonicznym spośród dworów w Oliwie. Powstał w pierwszej połowie XVII wieku, stanowiąc w roku 1631 własność Jana Wagnera. W XVIII wieku nosił nazwę <i>Quellbrunn (Krynica)</i>. Obecny zespół dworski pochodzi z końca XVIII wieku i powstał na fundamentach wcześniejszego dworu z XVII wieku. Po kapitalnym remoncie powstało tu "Międzynarodowe Centrum Ekumeniczne" prowadzone przez siostry brygidki.</p> <p>http://pl.wikipedia.org/wiki/II_Dw%C3%B3r</p>	 <p>Kiedy Papież Jan Paweł II odwiedził II Dwór, w czasie której pielgrzymki?</p>	<p>Papież Jan Paweł II odwiedził II Dwór w czasie swojej VII pielgrzymki do kraju.</p>
8	III Dwór	<p>III Dwór, nazywany również "Polanką", to zabytkowa posiadłość przy ulicy Polanki 122. Powstał w pierwszej połowie XVII wieku, stanowiąc w roku 1625 własność Helmicha von Twenhusena. W roku 1784 dwór przeszedł na własność Henryka Florisa Schopenhauera, ojca Artura Schopenhauera - najstynniejszego gdańskiego filozofa.</p> <p>Od roku 1855 funkcjonował tu zakład leczniczy, który w roku 1868 został zaadaptowany na przytułek dla sierot. Do dnia dzisiejszego zachowały się resztki założenia parkowego oraz również stawy parkowe, stanowiące obecnie ostoję chronionych ptaków.</p> <p>Dwór leży u podnóża Góry Dandyszka, na zboczu góry znajduje się zrujnowana murowana muszla, kiedyś z widokiem na morze.</p> <p>http://pl.wikipedia.org/wiki/III_Dw%C3%B3r</p>	 <p>III Dwór: po lewej nieistniejący budynek południowy. Po prawej północny budynek, przebudowany ok. 1900r.</p> <p>Sprawdź komu Dwór Schopenhauera udostępniła swoje podwoje.</p>	<p>Schronisko dla Nieletnich i Instytut Ekspertyz Sądowych, a także Schronisko dla Ptaków Chronionych funkcjonujące przy Zarządzie Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.</p> <p>Ten ostatni ma swoją siedzibę po wschodniej stronie ulicy (Polanki 51).</p> <p>W styczniu 2014 r. na budynku spłonął dach.</p>

9	IV Dwór	<p>IV Dwór – zabytkowa posiadłość przy ulicy Polanki 119-121 Powstał w pierwszej połowie XVII wieku, będąc w roku 1626 lub 1632 własnością Jana Morgenrotha. Początkowo dwór był drewniany.</p> <p>W roku 1741 dwór przeszedł na własność Karola Grodecka. Po wojnie zespół dworski pełnił funkcje: szpitala dziecięcego i sanatorium przeciwgruźliczego.</p> <p>Na początku XX w. mieścił się w nim Pruski Zakład Ubezpieczeń, potem szkoła dla dziewcząt połączona z sierocińcem. Z czasów świetności dworu i otaczającego go parku pozostał pawilon leśny, strasznie dziś zaniedbany oraz przeszklony punkt widokowy z widokiem na morze. Tworzące go arkady bardzo przypominają te na sopockim moło, tylko że te oliwskie są okropnie zapuszczone.</p> <p>http://pl.wikipedia.org/wiki/IV_Dw%C3%B3r</p>	 <p>IV Dwór w widoku z roku 1900,</p> <p>W jakiej dolinie położony jest IV Dwór i w sąsiedztwie domu, którego (byłego) Prezydenta?</p>	<p>IV Dwór leży w „Zajęczej Dolinie” .</p> <p>W pobliżu znajduje się posiadłość byłego prezydenta RP – Lecha Wałęsy.</p>
10	V Dwór	<p>V Dwór (Anielski Dwór / Jutrzenka) – zabytkowa posiadłość przy ulicy Polanki 117, Powstał w pierwszej połowie XVII wieku, stanowiąc w roku 1654 własność Mikołaja Cambiera.</p> <p>W roku 1714 zespół dworski przeszedł na własność Nataniela Schultza, zaś w roku 1819 Jana von Franziusa.</p> <p>.</p> <p>W latach trzydziestych XX wieku zespół dworski włączono do kompleksu szpitalnego przy ulicy Polanki. V Dwór zwany jest „sanatorium nad basenem”</p> <p>http://pl.wikipedia.org/wiki/V_Dw%C3%B3r</p>	 <p>Szpital Marynarki Wojennej - znajdź 2 budynki z XVIII i XIX wieku i znajdź oryginalne ślady zabytkowej architektury.</p>	<p>Ten ceglany obiekt to piękny przykład architektury lat 30., z tamtego czasu zachowały się nawet oryginalne, wypukłe szyby w oknach. Niestety, od frontu ta perełka, widoczna na wielu przedwojennych pocztówkach, została współcześnie zeszpecona absurdalną dobudówką.</p>